

METSÄRINNE N65

HULEVESISELVITYS

30.12.2022

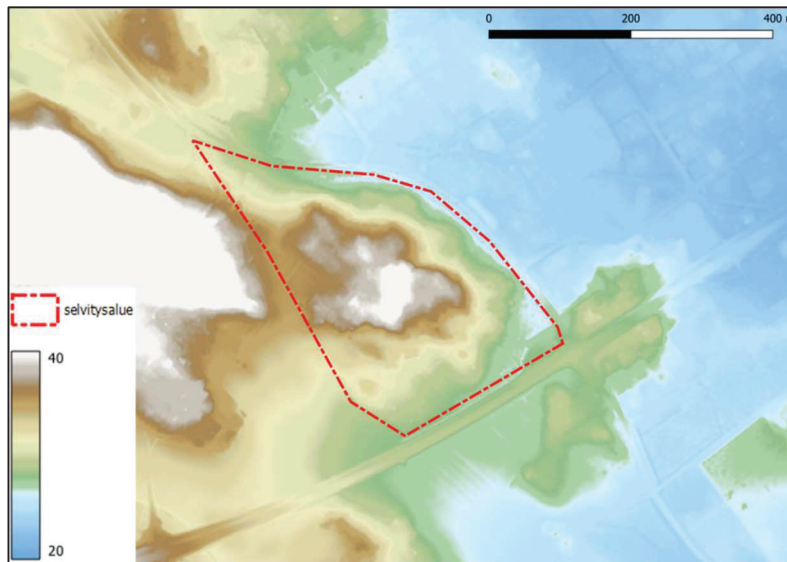
1. Johdanto

Työssä laadittiin hulevesiselvitys- ja suunnitelma Metsärinteen (N60) kaava-alueelle. Selvitysalue sijaitsee Nikkiläntien ja Martinkyläntien risteyksen luoteispuolella. Työn on laatinut Watec Consulting Oy, jossa työhön osallistuivat Lauri Harilainen ja Juha-Pekka Saarelainen. Sipoon yhteyshenkilönä oli Antti Kuusiniemi.

2. SUUNNITTELUUN VAIKUTTAVAT REUNAEDOT

2.1. Topografia

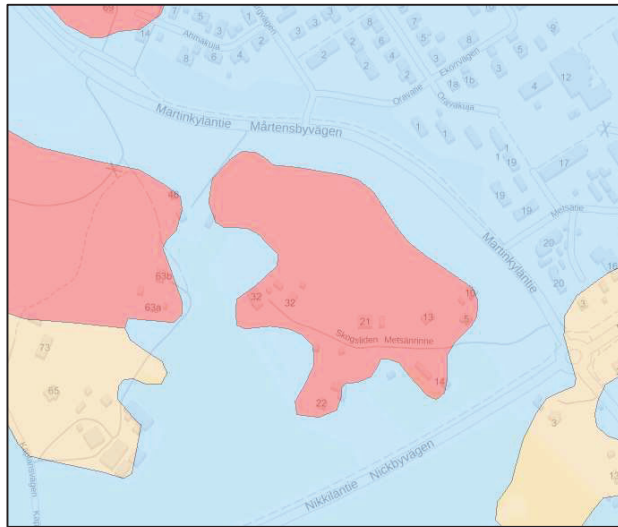
Suunnittelualueen korkein kohta sijaitsee mäen huipulla keskellä suunnittelualuetta noin tasolla +43,5. Alueen matalimmat kohdat sijaitsevat pohjoisessa, idässä ja etelässä, joissa korkeus vaihtelee +26,0–28,0 välillä. Länteen päin maanpinta laskee tasolle noin +36,0.

Kuva 1. Selvitysalue ja maanpinnan korkeustasot

2.2. Maaperä

Suunnittelualueella maaperä vaihtelee kuvan 2 mukaan. Korkeimmilla kohdilla maaperä on kalliota ja matalammilla kohdilla savikkoa.

Kuva 2. Suunnittelualueen maaperä.

2.3. Pohjavesi

Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella. Pohjavesialueen reuna kulkee alueen pohjoisosasta kaakkoon (Kuva 3). Pohjavesialue sijaitsee alueen itäpuolella.

Kuva 3. Selvitysalue ja pohjavesialueen raja

2.4. Maaperän haitta-aineet

Alueella ei ole tehty pilaantuneiden maiden tutkimusta. Alueella ei ole tiettävästi ollut toimintaa, jonka seurauksena maaperään olisi päässyt haitta-aineita.

2.5. Luontoarvot ja alapuolisen vesistön herkkyyks muutoksille

Alajuoksun peltoalueen virtausreitillä ei ole tiedossa erityisiä luontoarvoja. Purkuvesistö Sipoonjoki on Natura-alueita. Hulevesiä johdettaessa Natura-alueelle tulee kiinnittää erityistä huomiota niin määrälliseen kuin laadulliseen hulevesien käsittelyyn jo hulevesien syntypaikalla. Rakentamisen aikaisten

hulevesien laadulliseen hallintaan tulee kiinnittää huomiota. Rakentamisen aikaiset hulevedet poikkeavat laadullisesti tavallisista valmiin alueen hulevesistä, esimerkiksi runsaamman kiintoainesmäärän vuoksi. Kaavan mukainen maankäyttö ei heikennä Natura-arvoja alajuoksulla. Hulevedet hallitaan niiden syntypaikalla.

3. HULEVESISUUNNITELMA

3.1. Nykyiset virtausreitit

Kuvassa 4 on esitetty nykyiset alueelta lähtevät pintamallin mukaiset maanpäälliset virtausreitit. Nikkiläntien alittaa 800B rumpu, josta maanpinnan korkeusasemien perusteella valunta virtaa etelään peltoalueen ojustoa pitkin kohti Sipoonjokea. Toinen virtausreitti kulkee Martinkyläntien alitse asuinalueen avo-ojia ja osittain hulevesiviemäreitä kohti Sipoonjokea. Vesimäärät ovat nykyisin hyvin maltilliset. Kaava-alueen metsäinen maasto tasaa valuntaa ja virtausreittien kapasiteetti on maastokatselmuksen perusteella rajallinen. Suurin osa nykyisestä valunnasta kulkeutuu Nikkiläntien alittavan rummun kautta.

Kuva 4. Suunnittelualueen nykytila ja korkeusmallin mukaiset virtausreitit

3.2. Hulevesisuunnitelma

Liitteissä 1-3 on esitetty 3 eri vaihtoehtoa hulevesien hallinnalle. Vaihtoehto 1 (VHT 100) perustuu hulevesien johtamiseen Nikkiläntien alittavan rummun kautta eteläpuolen sivuojaan. Martinkyläntien tulevan tasauksen suunnittelun myötä selvää onko vesiä mahdollista johtaa kokonaisuudessaan tähän pisteeseen. Vaihtoehtona VE 2 (VHT 101) tutkittiin mahdollisuutta johtaa valuma-alueiden 1 ja 2 hulevedet itään Oravatieltä alkavaan hulevesiviemäriin. Hulevesiviemärin koko ei ole tiedossa mutta

todennäköisesti kyseessä on halkaisijaltaan 200-300 mm latvaviemäri. Tämän vaihtoehdon suunnittelun lähtökohta on etteivät tulvavirtaamatkaan (1/100a) kasva nykytilanteeseen verrattuna. Vaihtoehdossa 3 (VHT 102) minimoidaan kohti Martinkyläntietä kulkeutuvien hulevesien määrä.

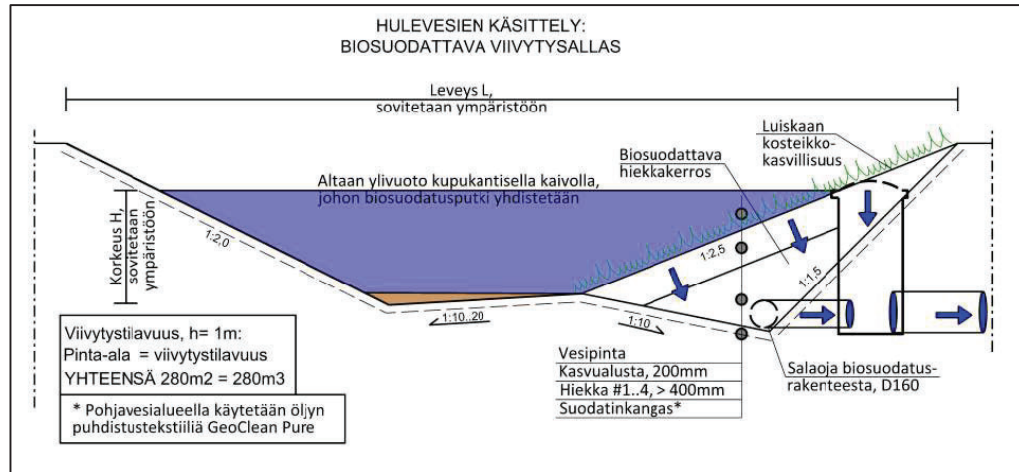
3.2.1. Vaihtoehto 1

Liitteessä (VHT 100) on laskettu Nikkiläntien alittavalle rummulle tuleva virtaama nykytilanteessa ja alueen rakentumisen jälkeen. Laskennassa on oletettu, että valtaosa virtaamasta pääty suunnittelualueelta nykyiselle rummulle. Virtaama nykytilanteessa on 290 l/s (1/5a) ja tulvavirtaamalla 550 l/s (100/a). Alueen rakentumisen jälkeen vastaavat virtaamat ovat 520 l/s (1/5a) ja tulvavirtaamalla 1000 l/s (100/a). Piirustuksessa VHT 100 on esitetty taulukossa tarkempi erittely vesimääristä. Yllä esitettyihin virtaamiin on lisätty selvitysalueen länsipuolelta tuleva virtaama (valuma-alue 4) purkukohtaan Nikkiläntien alitse.

Piirustuksessa VHT 100 on yleispiirteinen suunnitelma hulevesien hallinnasta. Vesien hallinnan lähtökohtana on johtaa mahdollisimman suuri osa valunnasta Nikkiläntien rummun alitse etelään kulkevalle virtausreitille pohjavesialueen ulkopuolelle. Tien alittava rumpu ja alapuolinen ojasto tulee jatkosuunnittelussa tarkemmita ja varmistaa veden ohjautuminen etelän suuntaan. Martinkyläntien alittaa noin 300-400M rumpu, joka johtaa vedet itäpuolen asuinalueella. Asuinalueen kuivatus on järjestetty avo-ojilla ja Oravatiellä olevalla hulevesiviemärillä joiden kapasiteetti on hyvin rajallinen vastaanottamaan lisääntyvää virtaamaa ja vesien johtamista tähän suuntaan tulisi mahdollisuuksien mukaan välttää. Mikäli hulevesiä ei voida johtaa Nikkiläntien alittavalle rummulle kaava-alueen pohjoispuolelta on vaihtoehdossa 2 esitetty reunaehdot viivytykselle jolla vesiä voidaan tähän suuntaan ohjata.

Kaava-alueen kokonaisviivytyksien tarve on laskettu siten, että vesimäärät eivät lisäänty alapuolisilla virtausreiteillä 1/5a tulvatilanteessa. Viivytyksien välttämätöntä alapuolisten virtausreittien rajallisen kapasiteetin vuoksi. Kokonaisviivytyksen tarve on 280 m³. Viivytyksien suositetaan toteutettavan alueellisina rakenteita. Erillispientalo- ja rivitaloalueilla tonttikohtaisen viivytyksen järjestäminen on hankalaa pienten viivytystilavuuksien ja kallioisen maaperän johdosta. Hulevesien imeyttäminen ei maaperän puolesta ole mahdollista.

Suunnitelmassa on esitetty vaihtoehtoisia alueita alueellisen viivytyksen järjestämiseksi. VE 1 ja 2 perustuvat biosuodattavaan viivytyspainanteeseen joko Nikkiläntien pohjoispuolella EV-alueella tai tien eteläpuolen peltoalueella (kuva 2). Pohjavesialueella käytetään haitta-aineiden hallintaan puhdistustekstiiliä, esim. GeoClean Pure. Biosuodattavat viivytysrakenteet on mahdollista sijoittaa myös pohjavesialueen ulkopuolelle.

Kuva 5. Biosuodatusrakenteen

3.2.2. Vaihtoehto 2

Lähtökohta on johtaa mahdollisimman suuri osa hulevesistä Nikkiläntien alitse etelään (VHT 101). Tämä voi olla haastavaa alueen korkomaailman johdosta jolloin valuma-alueen 1 ja osittain valuma-alueen 2 vedet on johdettava itään kohti Oravatien hulevesiviemäriä. Lähtökohtana tulee olla vesimäärien pidättäminen nykyisellään myös tulvatilanteessa (1/100a). Tämä vastaa yhteensä 340 m³:n viivytystilavuutta valuma-alueille 1 ja 2 (V= 340 m³). Selvitysalueella ei ole tilaa keskitetylle viivytysrakenteelle, valuma-alue 1:n viheralueet sijaitsevat rinteessä jonne viivytyksen rakentaminen voi olla haastavaa. Viivytyks voidaan toteuttaa Martinkyläntien alle rakennettavan hulevesiviemärin tilavuutta hyödyntäen. Hulevesiviemärin tulee olla kooltaan esim 1000 mm jolloin noin 450 m matkalla saavutetaan 340 m³:n viivytystilavuus.

Valuma-alueen 3 vedet viivytetään EV-alueella. Tarvittava viivytystilavuus biosuodatuspaineissa on 100 m³ (1/5a).

3.2.3. Vaihtoehto 3

Vaihtoehto 3:ssa osa hulevesistä (VHT 102, alue 1A) johdetaan lounaaseen, jossa kaava-alueen reunaan rakennetaan viivyttävä avouoma. Näin saadaan vähennettyä Martinkyläntielle kulkeutuvaa vesimäärää, josta vedet voidaan joutua johtamaan kohti Oravatien hulevesiviemäriä.

Viivytyks voidaan toteuttaa Martinkyläntien alle rakennettavan hulevesiviemärin tilavuutta hyödyntäen. Hulevesiviemärin tulee olla kooltaan esim. 1000 mm jolloin noin 300 m matkalla saavutetaan tarvittava 220 m³:n viivytystilavuus.

Valuma-alueen 3 vedet viivytetään EV-alueella. Tarvittava viivytystilavuus biosuodatuspaineissa on 100 m³ (1/5a), kts. kuva 5.

3.3. Hulevesien laatu

Alapuolisen virtausreitit laadun kannalta hankkeen rakentamisvaiheen hulevesien hallinnalla on tärkeä merkitys. Työmaalta ei saa laskea suoraan runsaasti kiintoainetta, lietettä tai haitallisia aineita

sisältäviä hulevesiä. Rakentamisen aikaisessa hulevesien hallinnassa noudatettava RT 89-11230 mukaisia vaatimuksia, erityisesti:

- Kiintoaine < 300 mg/l
- pH välillä 6-9
- Öljyt < 5 mg/l eikä näkyvää öljykalvoa.

Pientaloalueen rakentamisen jälkeinen hulevesikuormitus on kohtuullisen vähäistä. Hulevedet ohjataan pohjavesialueen ulkopuolelle. Itäisellä reitillä hulevesien reitti on pidempi pohjavesialueen ulkopuolelle, mutta vedet ohjautuvat pääosin hulevesiviemäriin, jossa ei tapahdu imeytymistä.

4. Johtopäätökset

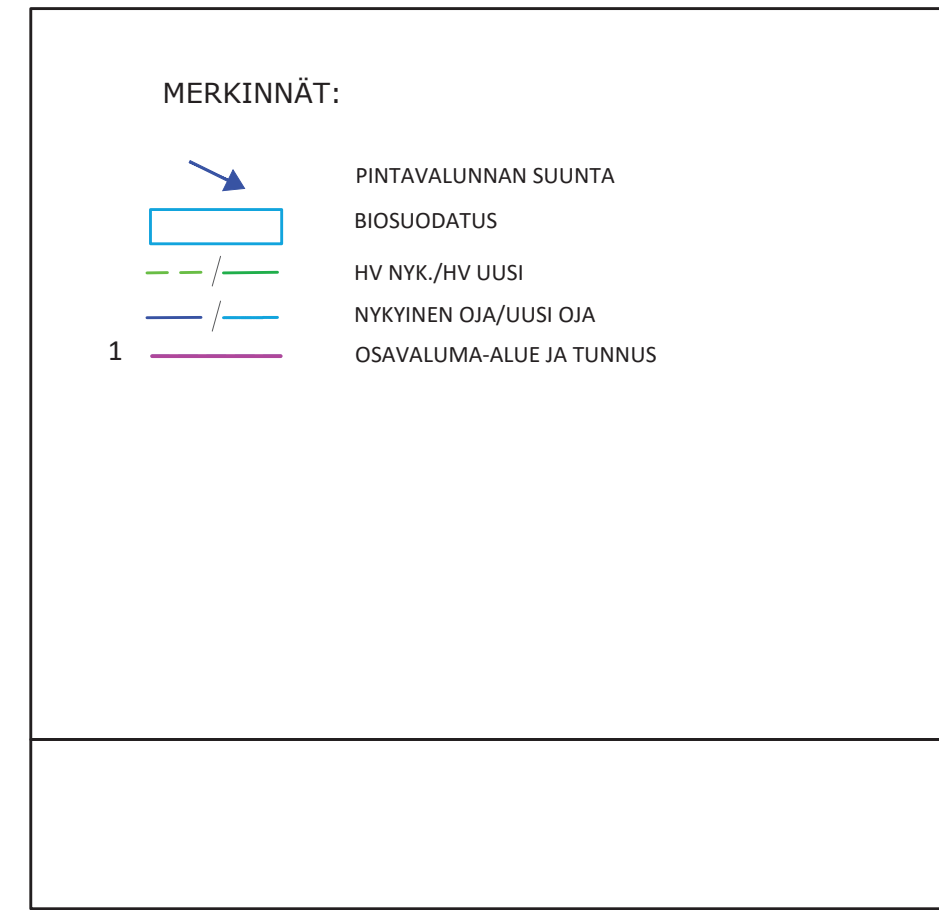
- Lähtökohtana on johtaa vesiä mahdollisimman paljon Nikkiläntien alitse etelään. Rumpu ja ojasto tulee tarkemmitata ja varmistaa vesien johtuminen tähän suuntaan
- Mikäli kuivatus joudutaan kokonaan tai osittain johtamaan itään Oravatien hulevesiviemäriin tulee hulevesiä viivyttaa tulvatapahtumaa 1/100a mitoitusvirtaamaa vastaava määrä.
- Mitoitukset tulee tarkistaa kun lopulliset johtamissuunnat tarkentuvat jatkosuunnittelussa.

LIITTEET:

VHT 100 Hulevesiselvitys VE 1

VHT 101 Hulevesiselvitys VE 2

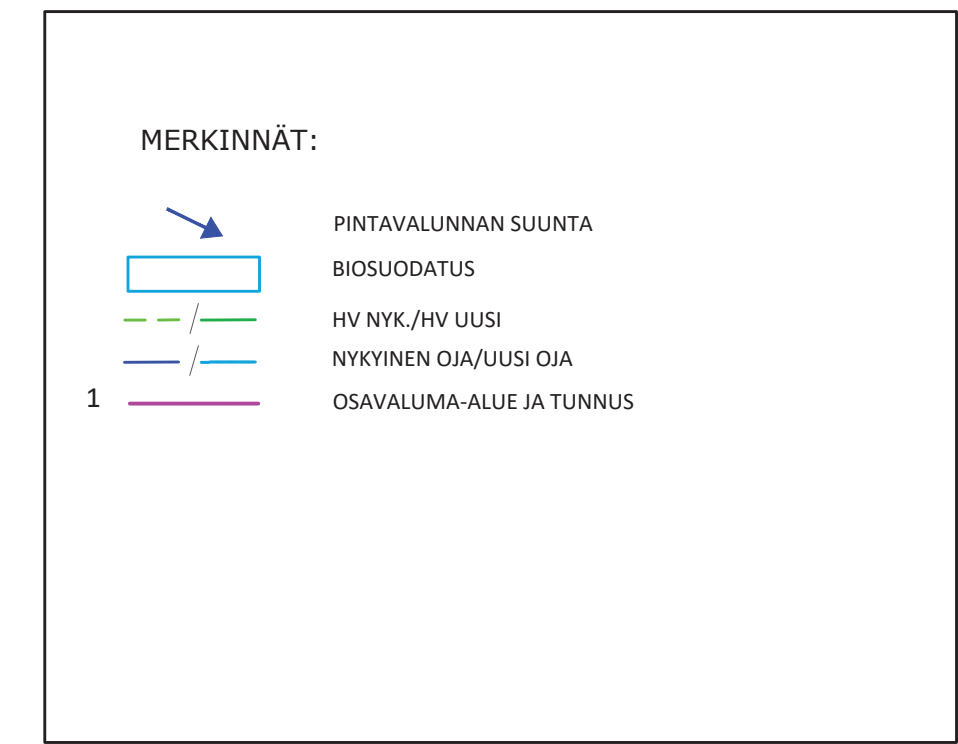
VHT 102 Hulevesiselvitys VE 3

KAAVA-ALUEEN ALAPUOLISEN VIRTAUSREITIN KAPASITEETIN PIDÄTTÄMISEKSI ENNALLAAN SUOSITELLAAN HULEVESIEN VIRTAAMAN VIIVYTTÄMISTÄ SITEN, ETTÄ VALUNTA ALAPUOLISELLE VIRTAUSREITILLE EI KASVA NYKYTILANTEESTA. MITOITUS VASTAA YHTEENSÄ 280 m³:n TILAVUUTTA. TULVATILANTEEN VESIMÄÄRÄSTÄKIN SAADAAN HALLINNAN PIIRIIN NOIN 60 %.

VALUMA-ALUEELTA 4 TULEVAT VIRTAA MAT 185 L/S (1/5a) ja 350 L/S (1/100a)

Kohteen nimi ja sijainti N65 METSÄRINNE Nikkilä		Piirustuksen sisältö HULEVESISELVITYS	
Päiväys 30.12.2022	Suunnittelija L. Harilainen	Tarkastaja J. Saarelainen	Koordinaatisto MK ETRS-GK25/N2000 1:2000
www.watec.fi 040-5369099		Suun.ala Piir. N:O VHT 100	

VALUMA-ALUEET 1B JA 2 JOHDETAAN MARTINKYLÄNTIEN ALITSE ORAVATIELTÄ LÄHTEVÄÄN HULEVESIVIEMÄRIIN. MARTINKYLÄNTIEN HULEVESIVIEMÄRI RAKENNETAAN VIIVYTTÄNÄ RAKENTEENA SITEN, ETTÄ TULVATILANTEESSAKAAN (1/100a) VESIMÄÄRÄT EIVÄT KASVA ALAPUOLISSELLE PURKAUSREITILLE. VIIVYTYSTARVE ON YHTEENSÄ 220 m3:ta. TARVITTAVA PUTKIKOKO ON 1000 mm NOIN 300 METRIN MATKALLE..

Valuma-alue	Pinta-ala (ha)	Valuma- kerroin (k)*	Mitoitus- sateen kesto (min)	Mitoitus- sade (1/5a) **	Mitoitus- sade (1/100a) **	Mitoitus- virtaama (1/5a, l/s)	Mitoitus- virtaama (1/100a)	Mitoitusvirtaa- man (1/5a) vesimäärä (m3)	Ylivirtaaman (1/100a) vesimäärä (m3)	Viivytysvaatimus nykytilanteeseen 1/5a	Viivytysvaatimus nykytilanteeseen 1/100a
NYKYINEN											
1A	2.1	0.1	20	110	210	23	44	28	53		
1B	1.2	0.1	20	110	210	13	25	16	30		
2	2.3	0.1	20	110	210	25	48	30	58		
3	3.9	0.1	20	110	210	43	82	51	98		
Yhteensä	9.5					105	200	125	239		
TULEVA											
1A	2.1	0.4	20	110	210	81	154	97	185	69	132
1B	1.2	0.3	20	110	210	33	63	40	76	24	45
2	2.3	0.4	20	110	210	101	193	121	232	91	174
3	3.9	0.3	20	110	210	129	246	154	295	103	197
Yhteensä	9.5					344	656	413	788	287	548

VALUMA-ALUEELTA 4 TULEVAT VIRTAA MAT 185 L/S (1/5a) ja 350 L/S (1/100a)

Kohteen nimi ja sijainti N65 METSÄRINNE Nikkilä		Piirustuksen sisältö HULEVESISELVITYS	
Päiväys 30.12.2022	Suunnittelija L.Harilainen	Tarkastaja J.Saarelainen	Koordinaatisto MK ETRS-GK25/N2000 1:2000
info@watec.fi www.watec.fi 040-5369099		Suun. alh Piir. N:O VHT 102	